

בענין: הקובלנה נגד ד"ר סרגיי פונטוס

צו לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים (נוסח חדש) תשל"ז – 1976

ד"ר סרגיי פונטוס (להלן הנקבל) שכיהן כרופא בחטיבת ההרדמה בטיפול נמרץ בבית החולים סורוקה בבאר-שבע, הואשם והורשע בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע ב-25 עבירות של חבלה חמורה, הפצת מחלה במזיד, גניבה בידי עובד, מרמה והפרת אמונים, פזיזות ורשלנות, הדחה בחקירה, החזקה ושימוש בסם לצריכה עצמית ועוד.

בשל כל אלו גזר עליו ביהמ"ש עונש מאסר בפועל של 12 שנים ועוד מספר עונשי מאסר על תנאי המסתכמים יחדיו בלמעלה מ-30 חודשים.

בפס"ד שניתן בערעור שהוגש לביהמ"ש העליון סיכם ביהמ"ש את עובדות הרקע הנוגעות לענין כך:

"אלה עובדות הרקע, כפי שנקבעו על ידי בית המשפט קמא, ואשר לא היו במחלוקת: בתקופה שבין יוני 2001 ועד אפריל 2003 עבד המערער במרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה בבאר שבע, כרופא מתמחה בחטיבת ההרדמה. בתקופה זו נשא המערער את נגיף מסוג Hepatitis C והיה מודע לכך. כן היה המערער מכור לסם מסוכן מסוג Fentanyl, אשר היה נגיש לו במסגרת תפקידו, כסם הרדמה למטופלים. המערער היה מזמין מבית המרקחת של בית החולים כמויות גדולות של הסם, מעבר לדרוש לצורך עבודתו כרופא מרדים, וזאת לשם צריכה עצמית. המערער נהג להזריק לעצמו את הסם במהלך שעות העבודה, עד כ- 25 פעמים ביממה, לרוב בחדרי השירותים של סגל המחלקות בהן עבד (ושם היה משליך מדבקות וצמר גפן ספוגים בדמו). משהתגלתה התמכרותו לסם, פוטר המערער מעבודתו. בהמשך גילה צוות בית החולים, כי מספר אנשים שטופלו בית החולים חלו בצהבת C בעקבות אשפוזם, מבדיקות הצוות הרפואי עלה חשד, כי המערער הוא הגורם המדביק. לימים התגלו עוד מקרים רבים של מטופלי עבר החולים בנגיף.

המערער הועמד לדין בבית המשפט המחוזי, בטענה שהדביק 34 מטופלים בצהבת C – ולענין זה הואשם בעבירות של חבלה בכוונה מתמירה והפצת מחלה במזיד, על טיפול בחולים בעודו מסומם, השארתם ללא השגחה כשהלך לשירותים כדי להזריק לעצמו סם, והשארת הסם באמפולות פתוחות, הואשם המערער במעשי פזיזות ורשלנות. בשל לקיחת סם ה-Fentanyl לשימוש העצמי ושימוש בו, הואשם המערער אף בעבירות של גניבה בידי עובד, מרמה והפרת אמונים, והחזקה ושימוש בסם לצריכה עצמית. בנוסף, הואשם המערער בעבירות של הדחה בעדות (כלפי רופא עמית), הפרת הוראה חוקית בשל הפרת תנאיו של מעצר הבית בו שהה.

בפסק דין מנומק ומפורט הורשע המערער ב- 25 עבירות של חבלה חמורה (במקום בחבלה בכוונה מחמירה), וזוכה מחמת הספק מעבירות חבלה ביחס ל-9 חולים נוספים שלגביהם הואשם. בית המשפט פירט את הקווים המשותפים לכל החולים, שכולם נשאו את הנגיף Hepatitis C גנוטיפ 2AC, אותו לא נשאו בטרם הטיפול, טופלו במועדים הרלבנטיים והורדמו על ידי המערער תוך הזרקת Fentanyl (למעט אחדים שבהם דן בית המשפט בנפרד). בית המשפט נדרש לרישומים הרלבנטיים לגבי כל חולה, כדי לוודא הן אם היה המערער מעורב כמרדים בנייתוח החולה והן את מרחק החולה מן הרצף הגנומי בדמו של המערער. בית המשפט תיאור את השתלשלות גילוייה של הזיקה בין טיפולי של המערער להדבקת חולים, ואת שיטת עבודתו באשר למתן ה- Fentanyl, וכן את עדויות המומחים, וסקר את הראיות המדעיות והנסיבות, תוך הסבר מנגנון ההדבקה, ואף פירט לקחים הראויים להפקה על ידי גורמי הרפואה. המערער הורשע גם בעבירות של הדחה בחקירה (במקום הדחה בעדות) ושל הפצת מחלה במזיד, וכן מעשי פזיזות ורשלנות. ביתר העבירות בן הואשם הורשע המערער על פי הודאתו....".

תקצר היריעה מכדי לתאר את הסבל והנוזק שגרם הנקבל למטופלים על ידו, ואולם לא אצא ידי מיעוץ חובת המסר המתאים לקוראי החלטה זו, אם לא אצטט, ולו אחת בלבד, מהעדויות שהובאו עיני אחת המטופלות. מגזר הדין של ביהמ"ש המחוזי עולה שבטרם נדבקה המטופלת היא היתה בריאה. הנקבל הדביק אותה שעה שהרדים אותה לצורך טיפולי פוריות, בהיותה בת 37. המטופלת חששה לקבל את הטיפול הקשה שהוצע לה נגד הנגיף, כי היה לה תינוק בביתה והיה ברצונה לעבור עוד טיפולי פוריות, שיתכן ולא יצליחו בשל הטיפול באינטרפרון. עוד עולה מגזר הדין שעד לטיפול הקשה נגד הוירוס, היא היתה בריאה ותפקדה היטב. עם הטיפול החלו בעיות שדרדרו את מצבה הרפואי ושינו את כל מהלך חייה. לפי עדותה, כפי שהובאה עיני ביהמ"ש בגזר דינו המדובר היה

ב"בחורה צעירה שניהלה עסק, שעבדה, שתפקדה, נכנסתי למקום שאני לא מאחלת לאף אחד. טיפולים אינסיביים שדרדרו אותי גם למצב נפשי ירוד מאוד, סיוטים בלילה, לא יכולתי לנהוג, תפקוד לקוי, בקושי יצאתי מהבית, ישבתי חצי שנה בבית והייתי שבר כלי בגלל הטיפולים. הטיפולים היו קשים ביותר, הכי קשים שעברתי בחיי. מאוד, מאוד קשים, מאוד, מאוד מדכאים, מחלישים, תחושה של חולי ושל חולשה, דיכאון כבד, שינה אינסיבי בלילה, עם חלומות זועה וסיוטים לא יכולתי לנהוג. זה פשוט הוציא אותי מאיזון בצורה קשה מאוד. שמנתי הרבה, שמנתי מעל 40 קילו כתוצאה מהטיפול היה שיבוש של בלוטת התריס. וגם כתוצאה מהדיכאון עליתי במשקל ונאלצתי לעבור ניתוח לקיצור קיבה. כמובן שהפסקתי לעבוד, יצאתי ממעגל העבודה. זהו, תקופה מאוד קשה.

קשה לי במילים לתאר את מה שעברתי. חצי שנה של טיפולים רפואיים, מאוד, מאוד אינטנסיביים קשים ועוד חצי שנה לאחר מכן שהגוף צריך להתנקות מאותם התרופות כי לתרופות לוקח זמן, להשפעה לוקח זמן עד שהיא עוברת. היום קודם כל בעקבות כל הסיפור גם לא יכולתי להיכנס להריון שזה דבר שמאוד, מאוד היה לי חבל וקשה. אני כבר בסוף גיל

הפוריות שלי.... נגזל ממני הרבה זמן וסבל קשה מבחינתי ושנים מאוד קריטיות של החיים שלי. הייתי צריכה להיות אמא מאושרת, לטפח, לשמח, לפרוח ולחזור למעגל עבודה ולתפקד, החיים בעצם נעצרו לי בגלל שנקלעתי למקום הלא נכון, לידיים הלא נכונות, מישהו לקח החלטה על החיים שלי.

קטע זה מבהיר בצורה חדה את תוצאות עוללותיו של הנקבל. צריך להניח שכרופא הוא ידע את הסיכון ואת הסבל שהוא יכול לגרום למטופלות. האדישות שהוא גילה, הכל כפי שמתגלה מהתנהגותו לאורך זמן, מצמררת. צריך להוסיף בהקשר זה שלפי עדויות שהיו בפני ביהמ"ש הסיכון הוא, בין השאר בהדבקות במחלה הגורמת פגיעה חמורה במערכות גוף שונות, ויכולה לגרום גם למוות. אין הרפואה יכולה לתת מענה מוחלט לשאלה אם מדובר במחלה בת-רפוי. הפגיעה איננה רק פגיעה ישירה בנדבקים במחלה, אלא גם צבור כולו. אמון הצבור ברופאים נפגע קשות, והחשש מפני טפול רפואי מופנם ומתעצם בקרב מטופלים רבים.

אין תימה שבעקבות פרשה זו, הוגשה נגד הנקבל קובלנה כאמור בפסקאות (1) ו-(5) לסעיף 41 לפקודת הרופאים (נוסח חדש) תשל"ז - 1976 (להלן הפקודה). סעיפים אלו עוסקים בהתנהגות שאינה הולמת רופא ובעבירה על סעיפי הדין שאינם כלולים בפקודה.

שר הבריאות מינה ועדה כמצוות סעיף 44 לפקודה וזו היתה אמורה לאפשר לנקבל להשמיע את טענותיו, ולאחר ריכוז החומר להמליץ בפני שר הבריאות על אשר יעשה בנקבל.

הנקבל הודיע, באמצעות באת-כוחו, שאין ברצונו להופיע ולהשמיע טענות בפני הועדה, ושהוא מסכים לבטול רשיונו.

ב"כ הקובל פרטה בפני הועדה את משמעות פעילותו הקשה של הנקבל. היא סברה שאחת דינו של רופא שעשה כך, להיות מוצא משורות הרופאים לצמיתות.

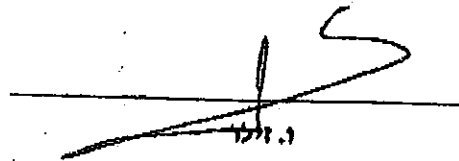
הועדה חזרה ותיארה בקיצור ובמרוכז את אשר עשה הנקבל. הוא פעל בניגוד קוטבי לחובת הבאת מזון לבני אדם, תחת זאת הביא עליהם חולי. "הוא נהג בזלזול וחוסר אכפתיות, התנהגות המצביעה על רמה מוסרית נמוכה, על לקוי בטוהר המידות ... התנהגותו ..... לליבת העסוק הרפואי. היא פגעה ברמתו ובכבודו של המקצוע הרפואי, פגעה בתקינות פעילותה של המערכת הרפואית (וכן).... באמון הצבור..."

בשל כל אלו המליצה הועדה לבטל את רשיון הנקבל.

דו"ח הועדה הועבר אלי לאחר שסמכויות השר בתחום הענישה המשמעתית הואצלו אלי.
אני מאמץ את המלצת הועדה ומורה שרשיון הנקבל לעסוק ברפואה יבוטל בתוקף מדי.

7.11.10

ניתן היום

נ. זילבר

נשיא (בדימוס) של ביהמ"ש המחוזי בירושלים